

INFORMACIJA za izvještajni period 01.07.-30.09.2022. godine.

SADRŽAJ:

1. Uvod .....
2. Informacija o sudskim postupcima, u kojima je Država zastupana od strane
Zaštitnika imovinsko pravnih interesa u svojstvu tužene i tužioca, informacija o
postupku
prinudne aplate.....
3. Informacija o odlivu sa glavnog računa Državnog trezora, usled uspjeha u
sporovima suprotne strane.....
4. Predlog zaključaka za Vladu Crne Gore .....
5. Prateći prilozi.....

1. Uvod

U izvještaju za III kvartal Zaštitnik je postupio po zaključku Vlade Crne Gore br.08-198 od 29.12.2016. godine, ukazao na trenutnu situaciju, određenu vrstu postupaka koje su razlog odliva sredstava iz budžeta, kao i napravio osvrt na prinudnu naplatu, dao informaciju o odlivu novca sa Glavnog računa Državnog trezora usled uspjeha u sporovima suprotne strane, za period od 01.07.2022. godine do 30.09.2022. godine.

2. Informacija o sudskim postupcima, u kojima se Država pojavljuje u svojstvu tužene

i tužioca, zastupana od strane Zaštitnika

- Priliv tužbi po osnovu rada i prava iz radnog odnosa uglavnom podnošenih protiv Ministarstva unutrašnjih poslova je i dalje značajan.

U pitanju su sporovi za naknadu na ime faktičkog rada, prekovremenog rada, noćnog rada, rada u vrijeme vjerskih i državnih praznika, neiskorišćenih godišnjih odmora, neisplaćenih toplih obroka za avgust mjesec 2008., 2009., 2010. godine, granični-posebni dodatak za avgust mjesec 2008., 2009., 2010. godine, koji sporovi su do sada obrađeni višestruko kroz sudsku praksu i njihov epilog pred sudom ne samo da je bespotreban već predstavlja neprihvatljivo ponašanje od strane ministarstva obzirom na veliki odliv dodatnih sredstava u vidu sudskih troškova, kamata i troškova prinudne naplate.

Neophodno je navedene sporove riješiti na način da se pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova svaki takav postupak okonča na način da svaki zaposleni dobije ono što mu po zakonu pripada, a da Država ne trpi i dodatne troškove u vidu zastupanja zaposlenih od strane advokata pred sudovima.

- Priliv tužbi po osnovu rada i prava iz radnog odnosa uglavnom podnošenih protiv Ministarstva odbrane je takođe aktuelan, međutim, to ministarstvo preko svojih predstavnika daje doprinos u rješavanju istih u postupku koji prethodi sudskom.
- U ovom izvještajnom periodu donesena je potvrđujuća odluka u sporovima razriješenih direktora od strane Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, na način da je potvrđena presuda prvostepenog suda kojom je usvojen tužbeni zahtjev i poništeno rješenje o razrješenju direktora kao nezakonita.

Imajući u vidu broj sporova po ovom osnovu za ukazati je da će za sada iznos na ime parničnih troškova te mogućih troškova na ime prinudnog izvršenja koje će biti dužna Država da isplati, premašiti iznos od 100.000,00€.

- Sudska rješenja na ime nagrada advokatima, vještacima, tumačima i drugim stručnim licima koja učestvuju u sudskim postupcima se ne izvršavaju dobrovoljno, pa se i dalje pristupa prinudnom izvršenju istih na koji način se nastavlja sa velikim odlivom sredstava iz budžeta.

U pitanju su rješenja na ime nagrada advokatima za službene odbrane, vještacima, tumačima i drugim stručnim licima koja učestvuju u postupcima a od strane tužilaštava i nadležnih sudova se ne pristupa dobrovoljnom izvršavanju istih.

Ministarstva su dužna da postupaju po presudama donijetim od strane Upravnog suda Crne Gore, kojim presudama su dosudeni troškovi upravnog spora kako se takve presude ne bi prinudno izvršavale i dodatno opterećivao budžet.

- Tužbe i predlozi za naknadu nematerijalne štete zbog povrede prava ličnosti objavljivanjem odluka Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti o objavljivanju imena lica u samoizolaciji pristužu skoro svakodnevno. Zaštitnik provjerom spiskova, te nakon što ocijeni eventualne dokaze dostavljene uz tužbu kao pravno valjane, zaključuje poravnjenja i ista odmah upućuje Ministarstvu finansija i socijalnog staranja na isplatu.
- Postupci na naknadu štete na ime faktičke eksproprijacije te svojinski sporovi čine preovlađujući broj tužbenih zahtjeva vezanih za primorsku oblast i gradove. Ovi sporovi nose velike novčane iznose, međutim, neophodan je sudski epilog iz razloga neophodnosti tačnog utvđivanja površine i svih ostalih odlučnih činjenica, pa su nemali iznosi i na ime parničnih troškova.
- Privredni sud Crne Gore u izvještajnom periodu, imajući u vidu dešavanja iz maja ove godine, radi u značajno manjem sastavu što za posledicu ima odlaganje zakazanih ročišta kao i neodlučivanje po prigovrima Zaštitnika.
- Tužbeni zahtjevi za naknadu štete zbog neiskorišćenih godišnjih odmora su bili aktuelni i u izvještajnom periodu i to od strane svih državnih službenika i namještenika. Zahtjevi su uglavnom osnovani, a s razloga ne postojanja evidencije o danima iskorišćenih godišnjih odmora, a u pitanju je propust državnih organa.
- Zaštitnik pokreće postupke prinudne naplate po osnovu pravosnažnih i izvršnih presuda i rješenja (*parničnih, krivičnih i prekršajnih*), a nakon što je od strane Ministarstva finansija i socijalnog staranja otvoren podračun na ime Zaštitnika imovinsko pravnih interesa naplata se prati u postupcima izvršenja, a iz razloga što su značajni i iznosi koji se naplate pored glavnih potraživanja, a odnose se na sastav Predloga za izvršenje u iznosu koji propisuje Advokatska tarifa, zavisno od glavnog duga, kao i troškovi u kojima uspije Država, a s obzirom na primjenu odredbe iz člana 152b Zakona o parničnom postupku, pa je na dan 27.04.2022. godine Zaštitnik naplatio iznos od **29.171,98€**.

3. Informacija o odlivu sa glavnog računa Državnog trezora, usled uspjeha u sporovima suprotne strane

Prema podacima Ministarstva finansija i socijalnog staranja, Direktorata Državnog trezora, u periodu od 01.07.2022. do 30.09.2022.godine, po osnovu rješenja o izvršenju, a u odnosu na organe koje po članu 53 Zakona o državnoj imovini zastupa Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore, sa Glavnog računa Državnog trezora, je prinudno isplaćeno ukupno **4.206.583,49€**.

U tabeli su prikazani uporedni podaci o naplaćenom iznosu sa Glavnog računa Državnog trezora za I, II, III i IV kvartal za 2021. godinu i za I, II i III kvartal za 2022. godinu, prema podacima Ministarstva finansija, Direktorata državnog trezora, s tim što je za prva tri kvartala za 2021. godinu prikazan odliv u odnosu na sve budžetske jedinice, a ne samo za one budžetske jedinice koje po članu 53 Zakona o državnoj imovini zastupa Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore.

Odliv novca	2021. godina
I kvartal	4.031.466,68€
II kvartal	13.643.155,70€
III kvartal	3.139.894,10€
IV kvartal	3.177.840,05€

Odliv novca	2022. godina
I kvartal	3.743.980,78€
II kvartal	3.332.481,67€
III kvartal	4.206.583,49€

U tabeli za 2022. godinu prikazan je odliv za budžetske jedinice koje zastupa Zaštitnik shodno odredbi člana 53 Zakona o državnoj imovini, koji odliv obuhvata isplate glavnih traženja, kamata ali i troškove prinudne naplate usled neizmirenja obaveza od strane državnih organa u paricionom roku iliti po pravosnažnosti sudskih odluka. Odliv od 1.303.386,56€ koji bilježi Ministarstvo kapitalnih investicija gdje se značajan dio odliva odnosi na pravosnažnu presudu Osnovnog suda u Herceg Novog P.br.354/18-04 od 20.05.2019. godine, koja je donesena u postupku naknade materijalne štete u ukupnom iznosu od 795.648,00€, prouzrokovane usled klizišta u selu Mojdež u Herceg Novom, KO Mojdež, u kojim postupcima je pored Države tužen i JU Zavod za geološka istraživanja Crne Gore, a Država je obavezana na solidarnu isplatu iznosa od 522.959,00€. Obzirom da je JI Jasminka Bajović iz Herceg Novog, kao postupajući izvršitelj, nezakonitim rješenjem

blokirala račun Države na kompletan iznos od 795.648,00€, nakon prigovora Zaštitnika iznos koji je nezakonito skinut sa računa Države vraćen je od strane te izvršiteljke. Takođe, u postupku naknade na ime faktičke eksproprijacije po presudi Višeg suda u Podgorici Gž.br.4898/21 od 06.05.2022. godine iznos od 135.876,60 uvećan za troškove parničnog postupka u iznosu od 3.552,50€. Kako je to već navedeno prethodno ove vrste postupaka čini značajno opterećenje za budžet.

Sudstvo bilježi veliki odliv koji se odnosi na potraživanja pripravnika, na ime odmora te izdataka po rješenjima o naknadama advokata, tumača, vještaka i td. koji iznos u sebi sadrži i iznos prinudne naplate. Tužilaštvo bilježi odliv koji se uglavnom odnosi na nepostupanje po rješenjima tumača, vještaka te iznosa na ime službenih odmrana advokatima, koji iznosi se u velikom procentu izvršavaju prinudno na koji način se odliv sredstava uvećava.

U III kvartalu 2022. godine Zaštitnik je ukupno primio **564** tužbi kojima su pokrenuti parnični postupci pred Osnovnim sudovima u Crnoj Gori, Privrednim sudom Crne Gore i Vrhovnim sudom Crne Gore. Od ukupnog broja primljenih tužbi, kancelarija Zaštitnika u Podgorici je primila **281** tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Podgorici, Nikšiću, Cetinju i Danilovgradu i Privrednim sudom Crne Gore*), kancelarija u Kotoru **86** tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Kotoru, Herceg Novom, Baru i Ulcinju*), kancelarija u Bijelom Polju **197** tužbi (*postupci pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju, Kolašinu, Beranama, Pljevljima, Žabljaku, Plavu i Rožajama*). Zaštitnik je primio i postupao u predmetima izvršenja u ukupnom broju **2691**, i postupao u pokrenutim upravnim postupcima u ukupnom broju **254** (*od kog broja u kancelariji Podgorica 96, kancelarija u Bijelom Polju 25 i kancelarija u Kotoru 133*), u kojim postupcima je izjavljivao žalbe, davao potrebna izjašnjenja i podnosio tužbe Upravnom sudu Crne Gore. Zaštitnik vodi i upisnik raznih građanskih premeta koji broji za III kvartal 2022. godine ukupan broj **392** (*od kog broja u kancelariji Podgorica 352, kancelarija u Bijelom Polju 49 i kancelarija u Kotoru 94*). Zaštitnik je na zahtjev državnih organa koje zastupa u drugom kvartalu dao **12** pravnih mišljenja.

U izvještajnom periodu, pred **Centrom za alternativno rješavanje sporova** zaključeno je **71** poravnanje u predmetima naknade nematerijalne štete nastale objavljivanjem spiskova lica u samoizolaciji od strane Vlade Crne Gore.

Apelujemo na sve državne organe, a u cilju smanjenja troškova postupka, da postupaju po računima i fakturama, pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima, kako bi se izbjegla prinudna naplata i nepotrebno uvećavanje troškova postupka po tom osnovu.

Potrebno je da svaka budžetska jedinica potraživanja svojih zaposlenih, koja su u skladu sa zakonom, Opštim kolektivnim ugovorom i Granskim kolektivnim ugovorom, a imajući u vidu sudsku praksu u predmetima iz istog činjeničnog i pravnog osnova, na vrijeme plaćaju naknade koje zaposlenima pripadaju i time spriječe dodatne troškove kako u sudskim postupcima tako i u postupcima izvršenja, uredno vode evidencije o prisustvu na radu, noćnom radu, danima iskorišćenih godišnjih odmora.

Preporučuje se Ministarstvu unutrašnjih poslova da posredstvom svojih predstavnika/punomoćnika pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova, okončava postupke po osnovu rada i prava iz radnih odnosa, u skladu sa usvojenom sudskom praksom i kod postojanja dokaza, a isti se odnose na sporove za naknadu na ime faktičkog rada, prekovremenog rada, noćnog rada, rada u vrijeme vjerskih i državnih praznika, neiskorišćenih godišnjih odmora, neisplaćenih toplih obroka za avgust mjesec 2008., 2009, 2010. godine, granični-posebni dodatak za avgust mjesec 2008., 2009, 2010. godine.;

Preporučuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova da okončane postupke pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova u korist svojih zaposlenih dobrovoljno izmiruju.

ZAŠTITNICA IMOVINSKO PRAVNIH INTERESA

CRNA GORA

Bojana Ćirović

Naziv organa korisnika budžeta	Iznos isplaćenih sredstava
Predsjednik	12.897,97€
Sudstvo	858.151,28€
Tužilaštvo	270.520,22€
Generalni sekretarijat Vlade	391.658,66€
Ministarstvo pravde	2.160,15€
Ministarstvo unutrašnjih poslova	580.812,61€
Ministarstvo odbrane	145.465,43€
Ministarstvo finansija	88.424,46€
Ministarstvo prosvjete	14.189,13€
Ministarstvo ekonomskog razvoja	4.726,22€
Ministarstvo kapitalnih investicija	1.303.386,56€
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstvo i vodoprivrede	17.916,79€
Ministarstvo zdravlja	16.083,42€
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	715,50€
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	63.666,43€
Ministarstvo sporta i mladih	727,51€
Uprava za izvršenje krivičnih sankcija	11.290,08€
Uprava za katastar i državnu imovinu	288.996,80€
Uprava prihoda i carina	4.583,28€
Uprava za saobraćaj	61.263,06€
Uprava za šume	43.842,62€
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fit. poslove	5.019,63€
Uprava javnih radova	3.795,86€
Uprava za kadrove	3.385,04€
Uprava za inspekcijske poslove	12.904,78€
Ukupno	4.206.583,49€